

## opinie

### Lijstduwer? Dan dus ook de raad in!

**Hannie van Leeuwen**

Lijstduwer CDA Rotterdam, oud-lid  
Eerste en Tweede kamer CDA

Ik ben lijstduwer van de kandidatenlijst van het CDA in Rotterdam. Daaraan gingen de nodige aarzelingen vooraf, maar ik heb toch besloten mijn partij deze dienst te moeten bewijzen.

Nu bekoort het lijstduwerschap niet iedereen. Prof. dr. Joop van Holsteyn schreef eerder een artikel in deze krant onder de kop 'Lijstduwer houdt kiezer simpelweg voor de gek'. Dat las ik met toenemende ergernis en verontwaardiging – maar de titel bleek de lading wel te dekken.

In feite suggereert Van Holsteyn dat vele partijen zich schuldig maken aan kiezersbedrog door bekende kandidaten op de lijst te zetten zonder dat zij volksvertegenwoordiger willen zijn. Als voorbeeld wordt Elco Brinkman op de vorige CDA-lijst voor Leiden genoemd.

Mocht dat al zo zijn, dan nog is genoemde wetenschapper wel erg ongenueanceerd en onzorgvuldig. Is zijn mening gebaseerd op onderzoek onder alle lijstduwers? Naar mijn overtuiging niet bepaald. Maar ik heb besloten mijn partij een dienst te bewijzen. In de overtuiging dat ik, indien bij voorkeur gekozen, alsnog raadslid zal worden.

Want inderdaad, de kiezer mag niet bedrogen worden. Frustratie en boosheid bij de kiezer, daaraan maak ik mij dan ook zeker niet schuldig. En, gelukkig, geldt dat ook voor velen met mij!

### Ook Thaise gevangene wil een brief

**Greet Kamphuis**

stichting Why We Care, Almere

Wat een geweldig artikel van de socioloog Kees Schuyt over de waarde van handgeschreven brieven (Opinie, 20 januari).

Hij pleit ervoor één keer per week een brief te schrijven aan een medemens ter bemoediging. Dit als een eenvoudig recept om onze morele, fysieke en mentale vaardigheid op peil te houden, aldus de socioloog.

Zelf schrijf ik al bijna achttien jaar met buitenlandse gevangenen in Thailand. Gevangenen hebben bemoediging nodig en die bieden wij middels brieven. Ook bieden wij ze praktische hulp. Daartoe is in 2003 de stichting Why We Care opgericht.

In ons bestand hebben wij een paar honderd namen van mannen en vrouwen die verlangen naar zo'n geste van persoonlijke post.

Uit de reacties blijkt telkens weer hoe raak het pleidooi van de heer Schuyt is om handgeschreven brieven te sturen naar een medemens.

# Kerken, zoek vooral je eigen Geer en Goor

**Wat heeft de kerk een werkloze te bieden? Weinig tot niks, concludeert Marleen Stelling. Nee, dan Geer en Goor; die wisten hoe zingeving aan de man gebracht moest worden.**

**P**aginagroot adverteerder MijnKerk.nl in tijdschrift *Vrouw* van *De Telegraaf* voorafgaand aan de lancering van de internetkerk eind vorig jaar. Sceptici waren niet onder de indruk. De commerciële, aandachtsbeluste houding van de makers van het project van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) zou een gevaar zijn voor de integriteit en volledigheid van de boodschap van het geloof. Op de reclamespot die de PKN vlak voor Kerst uitzond, volgde eenzelfde commentaar.

Vrij vertaald klinkt het: uit angst om de boodschap onjuist en incompleet naar buiten te brengen, zeggen we maar niets. Kerkelijk Nederland wordt geteisterd door een taboe op het verheffen van de stem en reclame maken voor jezelf, zo blijkt. In mijn omgeving betrap ik predikanten geregeld op dogmatische bescheidenheid. Over God en Jezus praten schrikt mensen af – laten we vooral zwijgen en slechts luisteren naar wat de buitenkerkelijke mens te zeggen heeft.

Ook als het gaat om hun rol in de problematiek van groeiende werkloosheid proef ik terughoudendheid. Zo lees ik in een interview van *Het goede leven* met predikant Trinus Hoekstra (Kerk in Actie) dat "de kerk natuurlijk geen oplossingen heeft in de zin van werk bieden of geld geven", maar wel "een luisterend oor kan bieden". Lief kerkvolk, denk ik dan, wat willen jullie horen van de arbeidslozen? Dat het ontzettend rot is om opeens zonder baan thuis op de bank te belanden? Willen jullie op



Joling en Gordon geven mensen het gevoel waardevol te zijn.

de hoogte worden gebracht van al maar oplappende schulden? Ik hoor de werklozen al denken. Leuk, een luisterend oor, maar waar betaal ik mijn hypotheek van, en vooral: moet dát mijn bestaan thuis op de bank nieuw elan inblazen? Werkloosheid brengt ex-werknemers namelijk naast financiële ook existentiële kopzorgen. Steeds meer mensen komen, opgezaagd met een diepgeworteld arbeidsethos, na hun ontslag verlegen te zitten om iets dat betekenis verleent aan het bestaan van hun persoon. Om iets dat hen het gevoel geeft een klein doch onmisbaar radertje in een groter geheel te zijn.

Hulp komt uit verrassende hoek. Commerciële zender RTL4 biedt de werkloze mens in Geer & Goors 'Effe geen cent te makken' baanvervangend perspectief op de markt van

zingeving. Het Nationaal Ouderenfonds prijst zichzelf in het tv-programma onbeschroomd aan als zingever des levens. Het goede doel spant Joling en Gordon voor het karretje en laat het duo ongegeneerd reclame voor hen maken. Aan bejaarden schuine moppen vertellen tijdens de koffie en met hen in een rolstoel over het strand scheuren, maakt je blij, laten de zangers zien. Iets goeds doen voor de ander geeft de mens het gevoel er te mogen en te willen zijn. Geer en Goor herontdekken zo een wijsheid die de kerk al eeuwenlang predikt: je bent waardevol, ook als je geen betaald werk doet. Of in christelijk jargon: God houdt ook van je als je niet geslaagd bent in de ogen van de wereld.

Wanneer ik zelf, heel zinvol, in pyjama op de bank de laatste aflevering kijk, doemt een vraag op. Zijn het niet, naast de goede doelen, ook de kerken die al jaren kampen met een tekort aan vrijwilligers? Ik zou zeggen: Kerken, zoek jullie eigen Geer en Goor! Volg het goede voorbeeld van het Nationaal Ouderenfonds, dat na de uitzendingen op RTL duizenden vrijwilligers rijker is. Maak van twee noden, de stijgende werkloosheid én je eigen vrijwilligerstekort, een deugd en zet jezelf weer in de kijker als zingever bij uitstek. Laat het dogma van de bescheidenheid vallen en toon wat je de naar zingeving snakkende mens te bieden hebt: een dagbesteding als pratende, koffieschenkende en stofzuigende kracht, maar ook de boodschap dat we ertoe doen, met of zonder een door de werkgever gespekte bankrekening.



**Marleen Stelling**

theoloog en journalist

len



contact

**Redactie**

**Opinie**

**Trouw**

Postbus 859

1000 AW

Amsterdam

t 020-5629444

opinie@trouw.nl



Opinie is een vrijplaats voor discussie. Alle stukken zijn op persoonlijke titel. Artikelen tellen maximaal 650 woorden, Brieven maximaal 150. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren, te redigeren of in te korten. Bijdragen worden ook via internet, databank of anderszins verspreid. Eventuele auteursrechten blijven berusten bij de schrijver. Inzendingen graag voorzien van naam, adres en telefoonnummer, ook de e-mails.